

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — 8 kor. | Negyed évre — — — 2 kor.
Fél évre — — — 4 " | Egyes szám ára — — 16 fill.
Nyilttér soronként 30 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Offenziva a gazdák ellen.

Megszokott már, hogy azok, akik a gazdák ellen rendszeres hajsztát folytatnak ebben az országban, minden téren a gazdaközönségben keresik a bünbakot. Hallatszott már, hogy a háboru a magyar gazdák miatt tört ki, mert Szerbia nem hajthatja be hozzánk járványos élő állatait. Hallani lehet elégszer, hogy a drágaságot nem a tultengő közvetítés idézte elő, hanem a gazdák. Ha sok kivándorló ment Amerikába, annak is a gazdák voltak az okai. Ha a nemzetközi agitátorok aratósztrájkot rendeztek, ugyancsak a gazdák voltak a bünösök. A gazda huzza a legtöbb hasznot a háboruból, a gazda az oka a tisztviselők nyomorának s a gazda az oka annak is, hogy nem terem többet a föld.

Az adóreform kapóra jött, hogy újra föledjen az offenziva a magyar gazdák ellen. Nincs az a jövedelem, nincs az a vagyon, amely nehezebben volna eltitkolható, mint a gazdáé. A földet, a termést nem lehet páncélszekrénybe tenni, vagy Svájcba küldeni, mint a tőkepénzeseknek, a bankároknak az értékpapírjait. Még a gyáros, meg a kereskedő is eltitkolhatja jövedelmét, csak a gazda nem. Nyilvánvaló tehát ebből is, hogy az új adók a földre raknak újabb és legsúlyosabb terheket. De azért a szabadgondolkodók, egyes bankvezérek s a nemzetköziek, akik a hirhedt drágasági anket óta, melyen a magyar plutokrácia egyik vezére elnökölt, nagyon megértik egymást, a viláért sem akarják elszalasztani a jó alkalmat, hogy a magyar gazdatársadalom további megterhelését sürgezzék s elég lelkiismeretlenül azt hirdessék, hogy a gazdaosztály fizet Magyarországon legkevesebb adót.

A gazdatársadalom országos szervezetei, a Magyar Gazdaszövetség, az OMGE és a vármegyei gazdasági egyesületek föliratai ott vannak a képviselőház asztalán. E föliratok a legkomolyabb hangon mutatnak rá, hogy a magyar földbirtok a legszélsőbb lehetőséghez jutott a teherpróbánál s épp ezért a magyar gazdaosztály készséggel vállalja a háboru terheinek öt megillető részét, de erélyesen tiltakozik minden egyenlőtlenséggel szemben, mely az ingó tőkének kedvez az agyonterhelt földdel szemben.

Az adójavaslatok feltűnően kedveznek a plutokráciának. A nagy fővárosi bankok, melyek — uralkodva a náluknál szolidabb vidéki pénzintézeteken is — minden hatalmat magukhoz készülnek ragadni ebben az országban, kisebb kulcs szerint adóznak az új javaslatok szerint. A képviselőház pénzügyi bizottsága még további kedvezést statuált a javaslatokban bizonyos módosítások révén. Ezt nem veszik észre a szabadgondolkodók és nemzetköziek, de nem veszik észre maguk a plutokrácia képviselői sem, akik elvakultan folytatják a hajsztát a földbirtok ellen.

És ez a céltudatos aknamunka, mely vámpolitikát, háborut, drágaságot, birtokpolitikát,

szóval mindent kihasznál, hogy a föld mostani megművelői alól kihuzza a talajt, ez az aknamunka, melynek berkeiből indulnak ki a szocialista földosztás jelszavai s egyuttal a bankok tömegbérletei, vállalkozásai is, most már nem csak az „ezer holdas“ nagybirtokost támadja, hanem a „kapzsi paraszt“-ot is, aki ellen azt a hitet terjeszti a városi lakosság körében, hogy saját zsirjában fullad, kiszípolozza a városi fogyasztókat s rettenetesen meggazdagszik a háboru alatt.

Ez a türelmetlen hajsza, mely most a gazdák ellen folyik, már sejteti, hogy a szövetezett plutokrácia, a szélső merkantilista, szabadgondolkodó és nemzetközi körök mily kétségbeesett harcot indítanak meg a háboru után a magyar gazdatársadalom ellen. A talajt most készítik elő a későbbi hadjáratra. El akarják hitetni, hogy a gazdák a háborus nyomor vámszedői. Nem bírják átlátni, hogy a mezőgazdaság nem olyan üzem, mint a gyárosoké, meg a nagy bankoké, amelyek 100%-ot, vagy annál többet is jövedelmeznek a háboru alatt. Nem látják be, hogy a háborus áremelkedésben legkisebb része sincs a mezőgazdaságnak, melyben a gazdák nem alakíthatnak karteileket, mint a gyárosok az iparban. A gazdatársadalomnak nyitott szemmel kell néznie ezt a hajsztát s úgy fordulhat, hogy épp az ellenkezője fog történni, mint amire a gazdák ellenlábasai készülnek. Az agrármozgalom a háboru után új erőre kap abból a hatalmas erkölcsi tőkéből, melyet a földműves osztály milliói a lövészárokból hoznak magukkal. Ez majd visszaveri az országot fentartó mezőgazdaság valamennyi ellenségét.

A közigazgatási bizottság ülése.

F. hó 10-én tartotta a vármegye közigazgatási bizottsága rendes havi ülését Mara László főispán elnöklete alatt. Csulay Lajos h. alispán távolléte folytán az alispáni jelentést Misinszky Vilmos tb. vm. főjegyző terjeszti elő. Jelenti, hogy Fodor Gyula szászvárosi főszolgabíró, Tóth Sándor dr. szászvárosi járási orvos és Kontz Aladár vármegyei irodaigazgató betegség miatt szabadságon vannak. Máhler Ignác műszaki tanácsosnak a kereskedelmi miniszter négyheti szabadságot engedélyezett és távolléte alatt a hivatal vezetésével Sipos Béla kir. mérnököt bizta meg.

Az általános papirhiány és papirdrágaságra való tekintettel a belügyminiszter az összes hatóságokat a legnagyobb takarékosagra hívta fel. Az alispán az erre vonatkozó intézkedéseket már megtette.

A Hadsegélyző bizottság a megyei tisztviselők, jegyzők és szolgaszemélyzet özvegyei és árvái javára 16,850 K segélyt engedélyezett s már folyamatban vannak a munkálatok az összeg arányos elosztása ügyében.

A kormány leiratára válaszolva, az államépítészeti hivatallal folytatott tárgyalás alapján 1 gőzhengert, 2—3 kavicsstörőgépet és két

teherautót jelentett be mint szükségletet a háboru után.

Tájékoztatja a bizottságot a gazdaközönség rendelkezésére bocsátott hadifoglyok fölől, akiken kívül még 35, egyenkint 20 főből álló katonai munkás osztag is működik a megye területén. Az összes munkaerőt szétszította a gazdasági munka-bizottság a jelentkező gazdák között, jogos igényeik arányában. A megszökött hadifoglyokat az újabb rendelkezés szerint büntetésük kitöltése után nem a fogolytáborba, hanem munkaadóikhoz kísérik vissza.

A bizottság utasítása szerint az alispán intézkedésére a hatóságok megállapították a nap-számbérekét és megtörtént minden intézkedés arra, hogy az aratási és betakarítási munkálatok akadálytalanul és sikeresen vitessenek keresztül.

Az alispáni jelentéshez Hajduczky József szól. Tudomására jutott, hogy a Hadi-termény r. t. decentralizációja készülődik: főkkirendeltségek létesíttetnek, melyeknek feladata a körletükbe tartozó lakosság élelmezését gyorsabban és a közönség érdekeinek megfelelőbben kielégíteni. Értesülés szerint Erdélyben négy ilyen kirendeltség felállítását tervezik s Hunyadvármegyét az aradmegyei központhoz akarják csatolni. Mivel bennünket Aradmegyével semmiféle érdekközösség nem köt össze és mivel vármegyénk speciális viszonyai folytán a közlelmezés nehézségei igen nagyok, kívánatosnak tartja, hogy ilyen kirendeltség Déván is felállíttassék. Kéri tehát a bizottságot, hogy eziránt sürgős felterjesztéssel forduljon a kereskedelmi miniszterhez.

Mara László főispán észrevételei után a bizottság elhatározza, hogy a belügy- és földmívelésügyi minisztert kéri fel, hogy a vármegye e jogos kívánásának kielégítésére a kereskedelmi miniszternél közbenjárjanak és az alispáni jelentést tudomásul veszi.

Botka István pénzügyigazgató teszi meg havi jelentését. A mult hóban egyenes adóban 7.329 K-val, illetékben 12.324 K-val, dohányban 60.966 K-val több, hadmentességi díjban 1.055 K-val, fogyasztási adóban 850 K-val és szeszadóban 24.275 K-val kevesebb folyt be, mint a mult év június havában. A főispán felhívja a pénzügyigazgató figyelmét, hogy többen panaszojják, hogy a konyhasó árát helyenkint 30—36 sőt 40 fillerre hajtják fel. A pénzügyigazgató kijelenti, hogy miután a só ára csak 18 illetve 24 fillerre lett fel-emelve, az említett visszaélések megszüntetése végett körrrendelettel fogja fokozott ellenőrzésre utasítani a pénzügyőrséget.

Benkő András kir. tanfelügyelő havi jelentésében felhuzza, hogy a dévai tanítóképzőben, a mult hóban 26 katonanövendék állott képesítő vizgálatra s valamennyien oklevelet kaptak. Jelenti, hogy Horváth Dezső dr. segédtanfelügyelő betegség címén hat heti szabadságot kapott s hogy egyik derék, szorgalmas napidijasa, dr. Ajben Béláné

meghalt. A hivatalában megejtett vizsgálatról felvett jegyzőkönyvben a kiküldött megalapozással vette tudomásul, hogy a tanfelügyelő, jelenlegi személyzetével nemcsak a folyó adminisztrációban dolgozik szorgalommal és kitartással, hanem a multra vonatkozó hiányokat is igyekszik pótolni és célszerű ujitásokkal a rendes ügymenethez szükséges alapot is biztosítani törekszik. Javaslatára a bizottság Nagy Margit boldogfalvai állami óvónő ellen nagyfoku hanyagság és kötelességmulasztás miatt a fegyelmi vizsgálatot elrendeli és őt állásától felfüggeszti.

Máhlér Ignác műszaki tanácsos jelentése szerint az állami és törvényhatósági utak mult havi állapota általában jónak mondható. A kavicsszállítás rendkívül lassan megy, e célra a behordás befejezése után a közmunkát kell igénybe venni.

Borbáth Vilmos árvaszéki elnök bejelenti, hogy a vármegye területén a hadiárvak száma 691-re emelkedett és ezeknek fokozottabb védelme érdekében az árvaszék a pártfogói intézményt létesítette. Eddig 171 pártfogó jelentkezett.

Meskó Aladár dr. vm. főorvos a belügyminiszter leiratát ismerteti, mely különösen a csecsemővédelemre hívja fel a figyelmet, mivel a csecsemő halandóság a háboru alatt 20-ról 27%-ra szökött. Az alispán megtette a szükséges intézkedéseket, hogy a Vöröskeresztfiókok segítségével mindenféle napközi otthonok létesüljenek. A dévai jéggyár kérdése még most sem oldatott meg, a városi tanács szükségesnek látja egy hasonló üzem tanulmányozását. Hólyagos himlő volt Felsőlunkon 13, Lesnyeken 12, Podelén 10, Gyalumarén 9, Bosorodon 8, Kristyóron 7, Kersecén 6 és Valisorán 5. Kudzsiron 49 számárhurutos megbetegedés volt bejelentve, tifusz szórványosan fordult elő Vulkánban.

Hajduczy József reflektál a jelentésre, kéri az alispánt, hogy lehetőleg minden hajóság székhelyén jéggyár állítsassék fel esetleg a községek közös hozzájárulásával.

Szillassy István gazdasági felügyelő beszámol, hogy a gabona aratása mindenütt megkezdődött s jó eredménnyel kecsegtet. A tengeri és egyéb kapás növényeknek nagyon kellene már az eső.

Hajduczy József a többtermelésre mutat rá és ennek jelentőségét főleg abban látja, hogy vármegyénk kiválóan alkalmas sok olyan termény előállítására, mellyel eddig nem is próbálkoztak. A konyhakertészetre és a tanítóképző kertjében kísérletképen kezdeményezett többtermelés módjára különösen felhívja a bizottság figyelmét. Ezekkel a kérdésekkel a Gazdasági Egylet, az alispán és a gazdasági felügyelő foglalkozzanak, létesítsenek gazdasági telepeket, hogy a néppel megismertessék az intenzivebb művelési módokat.

Szillassy István a többtermelésről beszélve kifejti, hogy az is baj, hogy nálunk a mezőgazdaság eddig nem részesült a megérdemelt támogatásban. A többtermelés népszerűsítését célzó téli előadások a célnak semmiképen sem feleltek meg. Leghelyesebbnek tartaná, ha minden járásban 4-4 hold területen, szembetűnő helyen mintaterületeket létesítenének, melyen racionalis műveléssel, műtrágyával és nemesített vetőmaggal kiváló eredményeket érhetnek el. Az egyes gazdákat kellene rávenni, hogy ingyen vetőmag és műtrágya ellenében a művelést szigoruan előírt utasítás szerint végezzék az e célra kijelölt mintaterületen. Az e célra szükséges fedezetet vállalja a vármegye pl. a közéletmészési alap terhére. Foglalkozik a dévai tanítóképzőben megkísérelt többtermeléssel is és ki-

mutatja, hogy általános elterjedésének legnagyobb akadálya, hogy igen nagy művelést igényel.

Mar a László főispán hozzászólása után a bizottság a gazdasági felügyelő indítványára a kezdeményező lépéseket a Gazdasági Egylet hatáskörébe utalja.

Ezzel az ülés véget ért.

Üdülők figyelmébe!

Aki az európai háboru miatt tönkretett idegeit erősíteni akarja, siessen haladéktalanul Sebeshelyre!

Itt a déli Kárpátok tövén, pormentes havasi levegővel bíró mérsékelt éghajlat alatt, hol a nyári napsugarak az egész természetet fölelevenítik, egy *havasi természetes, édes vizű fürdőmedencét állítottam fel.*

Tehát a víz, a levegő és a napsugarak képezik itten azon egészséghelyreállító erőket, melyeket az Isten a természetben rejtett el.

Minden természetszerűen megy nálunk, mindenféle erőszakos vagy műszeres elbánás mellőzésével és üdítő csendességben, az emberi erőművek fárasztó lármájától távol, természetes egyszerűségben a további napi foglalkozások folytatásához szükséges erők visszaszerezhetnek.

Megjegyzem, hogy éppen mert mindenben a természet után akarok eljárni, semminemű elpuhító, szükségtelen kényelmet nem fogok bevezetni, s így kérem azokat, akik ugynevezett modern berendezéseket keresnek, hogy ne fáradjanak hiába hozzánk, hanem nagynevű fürdőkbe és szanatóriumokba menjenek, ide pedig azok jöjjenek, kiknek a józan ész diktálja, hogy a természet adományaival luxust ne üzzenek.

A papok, tanítók, orvosok és a szászvárosi járási tisztviselők kedvezményben részesülnek.

A fürdő nyitva van július 1-étől.

Elvünk nem hasznot keresni, hanem hasznossá válni!

Ó-Sebeshely, posta és állomás Szászváros. Bővebb tájékoztatással szolgál:

Bologa Athanász,

14-6 gör. kath. lelkész, szentszéki ülnök.

Hétről-hétre.

A rekvirált buza.

Tudvalevő dolog, hogy ez év áprilisában rekvirálták a be nem jelentett felesleges búzát. Ez a rekvirált buza métermázsánként 37 K-ért kelt volna el, ha a boldog tulajdonos kellő időben bejelentette volna, így azonban 33 K-át kapnak érte. Érdekes, hogy a Haditermény Rt., illetve ezek megbízottjai az akkor rekvirált búzát a rekviráló hatóságok többszöri felszólítása dacára mai napig sem vették át. Pedig — amint olvashattuk — sok helyen hiány volt a búzában. Most aztán elrendeltetett e buza átvétele az egész megyében. A tulajdonosok költségére megis történt már sok helyen a beszállítás. Kérjük, hogy ez a liszté dolgozandó 33 K-ás buza, milyen árban lesz a fogyasztó közönségnek kiszolgáltatva?! Hová fog fordítani az a nagy árdiferencia, ami a 33 K-ás buza és az ebből készült liszt ára között mutatkozni fog?! Jut-e abból a hadiárvak és özvegyeknek, avagy csak a Haditermény Rt. részvényeseinek és megbízottjainak osztalékát fogja gyarapítani ez a kis többletnyereség?!

Élelmezési-bizottság.

Időszerűnek tartjuk felvetni a kérdést, hogy vajjon nem volna-e üdvös, ha az illetékes hatóságok már most megalakítanák nálunk is a városi élelmezési bizottságot, melynek feladata lenne, hogy már mostantól kezdve gon-

doskodják a városi lakosságnak téli szükségleteiről s evégből a város anyagi hozzájárulásával az összeirandó szükségletek fedezését a korai és nagyban való beszerzéssel az év végéig biztosítaná?! Maga a város sem járna rosszul, ha e tekintetben vállalkozásba bocsátkoznék, hiszen láttuk már, hogy téli időben milyen gondot okozott a lakosságnak hussal, tűzifával, szénnel, kerti veteménnyel stbi-vel való ellátása.

NAPI HIREK.

Elmentél...

Elmentél... sirtam... hiányozol nekem,
Ugy érzem, hogy bánat mardossa a lelkem.
Messze mentél tőlem, kesergék utánad
S kétszeresen fáj az, hogy oly ritkán látlak.

Vigasztalódom, ha leszál az alkony:
Imakönyvemet csendben lapozgatom.
S míg ott szeretettel vesznek körül téged,
Csendben, áhitattal imádkozom érted...

Serevstély Terike.

Szomoru aratás.

Érett kalászok arany tengerében
Bibor palástban jár a napsugár...
E fényhullámra fent a kéklő égen
Scholse jön felhő, boru, homály.
Izzik az élet... De a buzaföldre
Nesztelen, búsan száll az alkonyat:
Nincsen dala, nincs vig kacaj-csengése...
A bánat messze vitte azokat.
Amott a dülő fűzborított táját
Merengve nézi egy asszonysereg;
És amint hallja felcsengő kaszáját,
A szíve kinos-fájón megremeg.
Bár nincsen dala, cseng-peng a kaszája,
De, ó, e hang oly idegen neki:
Aki ott arat, az nem az ő párja!
Sohase látta s így nem ismeri.
A világégés szomoru szülöttje!
Viharja dobta pernyeként ide,
Hogy mint a tűznek lelohadt üszökjé,
Fogolyként kerüljön oly messzire...
És mert a kalász mosolyogva várja
S a fűj dala is ismerős neki,
Bár szíve fáj: ki tudja, éle-e párja?...
A bús kaszát ő is kézbe veszi.

Kosztolánszky István.

— Adakozzunk a „Vörös-Kereszt” egylet részére.

— Kitüntetés a 64-ik gy.-ezredben. A király az ellenséggel szemben tanusított hősi magatartásáért G h e r s i n i c h Károly őrnagynak a hadiékítményes III. osztályu vaskorona-renddel adományozta.

— Kitüntetések a 71-ik gy.-ezredben. A király az ellenséggel szemben tanusított vitéz magatartásért I n t i c h a r Frigyes századost újból a legfelsőbb dicsérő elismeréssel, Draffy Lajos tizedest II. osztályu ezüst vitézségi éremmel, Lang György zászlóst, Juriga Andor és Nadler Gábor szakaszvezetőket, továbbá Kvasznicska József, Kiszela János és Petrisak Iván közlegényeket a bronz vitézségi éremmel tüntette ki.

— Kinevezés. Dr. Werner Hugó 71. gy.-ezredbeli egészségügyi zászlós, aki hosszabb ideig a harctéren, majd a helybeli kórházakban teljesített szolgálatot, segédorvos helyettesé neveztetett ki s egyidejűleg a temesvári helyőrségi kórházhoz osztatott be szolgálatátelre. A kinevezett orvosi diplomáját csak a mult hetekben szerezte meg. A szimpatikus orvos előléptetéséhez gratulálunk!

— **Az aradi ügyvédi kamara Dénes István dr. ügyvédet Szászváros székhellyel az ügyvédek lajstromába fölvette.**

— **Kinevezés.** A király dr. Püller János orvost, a 64. gy.-ezredben népfelkelő főorvossá nevezte ki.

— **A petrozsényi gimnázium új igazgatója.** A király Gáspárics Lajos petrozsényi áll. főgimnáziumi rendes tanárt ezen intézet igazgatójává nevezte ki.

— **Házasságok.** Ferenczy Dénes dévai m. kir. pénzügyi számellenőr, népfelkelő hadnagy, ki jelenleg az olasz harctéren teljesít katonai szolgálatot, múlt hó 30-án kötött házasságot Jakab Laura dévai elemi iskolai tanítónővel, Jakab István dévai ny. kir. törvényszéki bíró leányával. — Laborfalvi dr. László Géza dévai kir. törvényszéki jegyző f. hó 2-án vezette oltárhoz Springel Mariska urleányt.

— **A hős tábori lelkész kitüntetése.** A király, mint a „Hivatalos Lap“ legutóbbi száma közli, az ellenség előtt tanusított vitéz és önfeláldozó magatartása elismeréséül, Dizma-csek P. Gergely János, a 24. honvédelmi ezrednél beosztott segédlelkésznek a lelkészi érdemkereszt II. osztályát a fehér-vörös szalagon adományozta. A hős tábori lelkész, amint már megírtuk, az egyik roham alkalmával hősi halált halt és így a király elismerése jeltelen sirjának megkoszoruzását jelenti.

— **Királyi elismerés.** Cs. Lázár Lajos máv. igazgató, miniszteri tanácsos, hunyadobrai földbirtokost kiváló érdemei és szolgálatai elismeréséül Ő Felsége a Lipót-rend lovagkeresztjével tüntette ki.

— **A negyedik magyar hadikölcsön végleges eredménye.** A magyar királyi pénzügyminisztérium a negyedik hadikölcsönre vonatkozó elszámolásokat a hivatalos aláírási helyek nagy részével megejtette és immár megállapítható, hogy a kölcsönre összesen mintegy 1930 millió korona névértékű jegyzés történt.

— **Kitüntetés.** Ferencz Szalvátor főherceg Königsberger Lea dr. budapesti főorvosnak a háboru alatt a katonai egészségügy körül szerzett érdemeinek elismeréséül a Vöröskereszt hadi ékítményes II. oszt. diszjelvényét díjmentesen adományozta. A kitüntetett jónévű orvosnő Königsberger Salamonnak, a dévai izr. hitközség érdemes jegyzőjének leánya. Gratulálunk!

— **A szövetkezetek hadikölcsönjegyzése.** A jegyzések nagy számánál fogva az Országos Központi Hitelszövetkezeteinél csak most készültek el a IV. hadikölcsön számadásával, mely szerint a központnál és hitelszövetkezeteinél a IV. hadikölcsönre mintegy százezer tételben közel 110 millió koronát jegyeztek. Mind a négy hadikölcsön alkalmával a Központi Hitelszövetkezet és a hitelszövetkezetek útján háromszáz millió korona összeggel háromszázezer kisember vett részt a hadikölcsön jegyzésében.

— **Hősi halál.** Russu János, a 64. gy-ezred zászlósa, a dévai főreáliskola volt növendéke az orosz harctéren királyáért és hazájáért hősi halált halt. A temetési szertartást végző tábori lelkész értesítette az özvegy édes anyát fia hősi haláláról.

— **Magyarok dicsérete.** Nem is tudtuk idehaza, ellenséges földről érkezik a hír, hogy Csernovic védelmében magyar ezredé volt az oroszok rész. A londoni „Daily Mail“ egyik cikkében a magyar hősiességről emlékezik meg s amikor véreink haláltmegvető vitézségéről beszél, megjegyzi, hogy ez a magyaroknál természetes, magától értetődő dolog. (As usual,

fought splendidly.) Mint rendesen, fényesen verekedtek. Igaz, ez a magyarok szokása több mint ezer esztendeje. A magyarság sohasem alkudozott, paktált az ellenséggel és sohasem szökött át zászló alól hozzá. Mindenesetre szép az ellenséges sajtóirodától, hogy elmondja az igazat, legalább nemcsak az ántánt, de mi is megcsodálhatjuk katonáinkat. Ez pedig idebent most különösen nem árt, amikor felvirágozott csapatok vonulnak nótázva, vidám zeneszóval a határra, győzni vagy meghalni... (As usual.) Hogy azután a „Daily Mail“ emlékezhessen meg róluk érdemük szerint.

— **Jótekonycélú mozielőadás Kudzsiron.** Követésre méltó jótekonycélú mozielőadást tartott Kudzsiron Altmann Ferenc mozi-tulajdonos f. hó 9-én. A befolyt összeget, mintegy 60 K-át, a vak katonák részére ajánlotta fel. Ha tekintetbe vesszük, hogy az országban körülbelül 300 működő mozi van, mik ha időközönként, pl. három hóban egyszer, egy ily nemes jótekonycélra ajánlanák fel bevételeiket, mily alapot lehetne rövid egy év alatt a publikum minden megterhelése nélkül létesíteni. Mert ha a 3000 vállalatnak csak 100 korona tiszta jövedelme lenne egyszeri előadás után, már magába véve ez 300.000 korona, melyet négyszer véve egymillió hétszázezer koronát tenne ki. Sőt ezen összeget még az által is lehetne növelni, hogy a filmgyárosok is évenként legalább egy párszor a filmeket teljesen díjtalanul bocsátanák a mozi-tulajdonosoknak, azon kikötéssel, hogy a befolyó tiszta jövedelem legalább kétharmadát fordítsák a jótekonycél alap javára. Ily formán egy év alatt két milliós alapot lehetne minden nagyobb megteremtés, utánjárás s gyűjtés nélkül teremteni, mely összegnek már kamatjából is hathatós támogatásban lehetne az erre rászorultakat részesíteni. A mozi-tulajdonosok nem károsodnának, mert tekintve a jótekonycél, a publikum még jobban látogatná az előadásokat.

— **A postadíjak felemelése.** Mint a Fremdenblatt jelenti, az osztrák és magyar posta-igazgatás között tárgyalások folynak a postadíjak felemelése ügyében. Hir szerint a levelezőlap díja 5 fillérről 8 fillérré, a 10 filléres levelezőlapot 15 fillérré és a távirati díj szavankint 6 fillérről 8 fillérré fog felemeltetni.

— **Ingyenes pénzközvetítés oroszországi hadifoglyainknak.** A Keresztyén Ifjúsági Egyesületek Szövetsége abba a kedvező helyzetbe jutott, hogy oroszországi hadifoglyainknak teljesen ingyen, minden költség és postadíj nélkül közvetíthet pénzt az eddigi bevált módszere szerint és a szövetségnek Oroszországban dolgozó 25 titkára segítségével. Aki a szövetségnek ez irányú szolgálatát igénybe akarja venni, az küldje a pénzt postautalványon: Megyericsy Béla országos titkár címére Budapest, VIII., Főherceg Sándor-utca 28. és a hadifogoly pontos címét, szüleinek és nejeinek nevét olvashatóan írja rá az utalvány hátlapjára. A pénz továbbítása a feladó kockázatára történik. A szövetség táviratilag, tekintettel a sok tévedésre és arra, hogy a küldemények így is igen gyorsan mennek, nem küld pénzt.

— **A papiros kiméltése.** Illetékes helyen arról értesülünk, hogy a miniszterek közül többen rendeletet adtak ki a papirossal és az írószerekkel való takarékoskodás érdekében. Legutóbb a belügyminiszter 16580/1916. eln. számú körrendelete inti takarékosagra az alárendelt hatóságokat, hivatalokat és intézeteket. Elrendeli a miniszter, hogy amikor csak lehet mellőzni kell az írásbeli intézkedést és szóval vagy távbeszélőn kell rendelkezni. A hivatalos levelezés, hacsak lehetséges nem külön íveken, hanem magukon az ügydara-

bokon hátiratilag kell végezni. A belügyminiszter rendeletében hangsúlyozza azt, hogy a papirossal valamint egyéb írószerekkel általában a legtakarékosabban kell bánni és azokat rendeltetésüktől eltérő célra nem szabad használni. Ez a figyelmeztetés a nagyközönségnek is szól, mert az e téren való takarékoskodás nem csak a hivatalok kötelessége, hanem a magánosoké is. Azt a fel-fogást, hogy levelet, kérvényt vagy egyéb beadványt csak egész iven lehet írni, most közérdekből félre kell tenni. Aki megtudja írni a levelét egy vagy két oldalon az tépje le és tegye el más alkalomra a levélpapír második lapját. Tegyen így az is, aki valahová kérvényt ad be. Irja azt egészen bátran félívre, ha azon elfér. Az alsóbb hatóságok is félíven írhatnak a miniszterhez jelentést.

— **Ellítették Ben Aroliy beyt.** Gottlieb Ármin temesvári születésű Ben Aroliy bey, a tenyérvonalfejtő és grafológus, aki nemrég Szászvároson is járt és itt is sokaknak jósolt „olcsó pénzért“ jót, rosszat, a napokban került a budapesti bíróság elé. A csavargó bíróság ma soron kívül intézte el a próféta ügyét. Az ügyész közveszélyes munkakerülés miatt indítványozta Gottlieb elítélését. Dr. Czukor büntetőbíró csupán közbiztonság elleni kihágásban mondotta ki bűnösnek és elítélte Ben Gottlieb beyt nyolc napi fogházra és husz korona pénzbüntetésre. Ezenkívül a vádlott adós még egy hónapi fogházbüntetéssel is, amit a sepsiszentgyörgyi törvényszék szabott ki rá, most ezt a büntetést is végrehajtják rajta.

— **Haláragázolt vasuti fűtő.** Hivatásának tragikus végű áldozata lett az elmúlt héten Fehér József piskii máv. mozdonyfűtő. Igazán találó elnevezés az, hogy a vasutas a béke katonája (s mint láttuk most a háborúnak is egyik legkiválóbb harcosa) akinek nehéz életpályája olyan, hogy a végzet Damokles-kardja örökké feje fölött lóg s nem tudhatja, melyik pillanatban sujt le reá az irtózatatos halál vagy az örökös nyomorékság képében. Folyó hó 15-én a déli órákban Zám állomásra haladt be Piski felől egy tehervonat, melynek mozdonyvezetője Baricz János, fűtője pedig a tragikus végű Fehér József volt. Amikor a vonat az állomásba behaladt, Fehér, aki észrevette, hogy a mozdony tengelygolyói melegeknek, leaart szállani a gépről, hogy megolajozza azokat. Leszállás közben azonban, minthogy a vonat még mozgásban volt, a szerencsétlen ember beléütődött a vágányok között elhelyezett lámpaoszlopba, minek következtében a mozdony lépcsőjéről lebukott, még pedig oly szerencsétlenül, hogy a kerekek alá került, melyek mindkét lábát tőből lemészélték. A szerencsétlenül járt vasutast az állomási személyzet a váróterembe vitte s azonnal értesítették a zámí rézbányához beosztott katonarost, aki rögtön segítségére sietett, de az orvosi segítség hiábavaló volt, mert a nagy vérvesztés következtében 1 órai kínlás után meghalt. Fehér, aki 34 éves, derék, kötelességtudó vasutas volt, feleséget és két kis árva gyermeket hagyott hátra. A vizsgálat adatai szerint a szerencsétlenül járt ember saját vigyázatlanságának sajnálatraméltó áldozata.

— **Uj só-árak.** A pénzügyminisztérium 74.396/1916. számú rendelete alapján a marosújvári m. kir. főbányahivatal közli, hogy a marosújvári m. kir. főbányahivatal, valamint a désaknai, parajdi, tordai és vizaknai m. kir. sóbányahivatalok sóraktáiraiból eladásra kerülő só ára 1917. június 30-ig a következőképpen lett megállapítva: 1. Az erdélyi részekben fogyasztásra kerülő étsó ára métermázsánként

13.70 K. 2. A szorosán vett magyarországi részekben fogyasztásra kerülő étés ára métermázsánként 19.43 K. 3. A marhasó ára csomagoló anyaggal együtt Marosujvár és Parajdon mm.-ként 7.60 K. — A só ára Budapesten az 1916. július 1-től 1917. június 30-ig terjedő időre a következőkben állapított meg: konyhasó Szigetkamaráról, a kincstári sóraktárból 23.53 K, teljes vasuti kocsikban a vasuti állomásról 23.44 K, marhasó Szigetkamaráról, a kincstári sóraktárból 10.52 K, teljes vasuti kocsikban a vasuti állomásról 10.46 K.

— **Könyv a halál torkából.** Ma megjelent végre az a könyv, amit a háboru kitörése óta izgalmas érdeklődéssel várt mindenki: a halálveszedelmekből megmenekült aktiv katona gyónása a háboru örületes borzalmairól. Reinhold Eichaker német százados írta megdöbbentő erejű, szívtépő hatású, mélységes könyvet, amely a harcok legrette-nesebbjének minden irtózatát és lázát is át-éreztetni velünk. Az izgalmaktól valósággal tulfutott könyv, melyet az Athenaeum „Levelek az élethez” címmel Szederkényi Anna kitűnő fordításában bocsát ki, pillanatról-pillanatra visszaadja a pokol minden irtózatát átszenvedő, az ölés örületes izgalmától lázas katona zaklatott érzéseit a közelharcok és a halálveszedelmek közben, egy érzékeny katonalélek önvallomása ez a könyv arról, hogy mit tesz az fegyverrel, kézzel, körömmel fogcsikorgatva harcolni, mit tesz az ellenséges életeket kioltani, ölni, mit kell elszenvedni a mai katonának a többnapos pergőtűzek rettenetei közben. A könyv ára 2 K 40 fillér.

— **„Hirdetés — az üzlet lelke.”** Bizony már számos esetben bebizonyult, hogy a reklám, a hirdetés az üzletvilágnak első rendű eszköze ahhoz, hogy cégét és árucikkét közismertte és kedveltte tegye. Ma bizony a „jó bornak” is kell cégér, különben nehezen akadnak reá a vevők. Külföldön milliókat költenek hirdetésekre, nálunk fölösleges kiadásnak tartják a hirdetést. Az állandó hirdetésnek óriási előnyeit nagyon jól ismerik — külföldön ezért van az, hogy annyi külföldi hirdetés és áru özönlik be országunkba.

— **Egy üdvös rendelet.** Lenkes József hátszegi rendőrkapitány egy látszólag szűk körre terjedő, de valójában fontos rendeletet adott ki, mellyel megelőzte a többi városokat s melyet mint egy követendő példát állítunk eléjük. A rendelet a következő: „Szám: 618—1916. Valamennyi szálloda-tulajdonosnak, szállodabérlőnek, vendéglősnek és korcsmárosnak Helyben. Hátszeg r.-t. város tisztii orvosa által megejtett rendes orvosi vizsgálatok eredménye alapján beigazoltnak látszik azon körülmény, hogy a kávéházi és vendéglői női alkalmazottak (felírók, pincérek, kiszolgálók) is terjesztői a venerás betegségeknek. Ennek oka részben abban találja magyarázatát, hogy a munkaadók (kávésok, vendéglősök stb.) egyáltalában semmi fizetést nem adnak, vagyha ugyan adnak, oly csekély fizetéssel díjazták említett alkalmazottaikat, mely fizetés részükre egyáltalában nem biztosítja a megélhetést főleg azóta, hogy a kávéházi és vendéglői záróra éjjel 1 órában állapított meg és így kevésbé van alkalmuk a női üzleti alkalmazottaknak jövedelmüket fokozni. A venerás betegségek fokozódó terjesztése által a polgári népességre és a haderőre háramló veszedelem pedig szükségessé teszi, hogy az ezen baj leküzdésére irányuló intézkedések minél hatályosabbakká tétessenek és egyáltalában annak megállítását célzó intézkedések igénybe vétessenek. Ép ezért elren-

delem, hogy elül felsorolt női alkalmazottak közül a felírók (pénztárnők) az ellátáson kívül legalább havi 60 korona, a pincérek (kiszolgálók) az ellátáson kívül legalább havi 30 korona fizetésen alul nem alkalmazhatók, amely összegből a törvényen alapuló betegsegélyző járulékon kívül semmiféle levonás nem eszközölhető. Amennyiben ezen rendelkezés be nem tartatnék, az illető munkaadótól (kávés, vendéglős) a női alkalmazottak tartásának jogát meg fogom vonni. A rendelkezésem folyó évi július hó 15-én lép életbe. Hátszeg, 1916. július hó 5-én. Lenkes József s. k., rendőrkapitány.”

— **A nagyállói m. kir. földmives iskolában az 1916—17-ik tanév növendékfelvételének feltételei a háborus viszonyokra való tekintettel a földm. miniszter által kivételképen módosítottak.** Ezek szerint a jövő 1916—17-ik tanévre rendes növendékekül ezen földmivesiskola két éves tanfolyamára felvehetőek olyanok is, akik 17 éveseknél fiatalabbak, de erőteljes, jól fejlett testűek, egyébként az iskolafelvételi feltételeinek a többiekben megfelelnek. Felvételek iránt aug. 10-ig kell a nevezett iskola igazgatóságához a kérvényeket benyújtani. A tanév azonban csak okt. 1-én kezdődik. Minden ezirányú kérdésre az iskola igazgatósága ad felvilágosítást.

— **A szenvedések országútján.** Göndör Ferenc ilyen címmel adta ki háborus feljegyzéseinek újabb kötetét, mely a magyar háborus irodalomnak igen érdekes és jelentős alkotása. Az író erős egyénisége, eredeti nézőpontjai, látásának biztossága és merészsége olyan kvalitásokkal gazdagítják irodalmunkat, hogy ezzel az érdekes újdonsággal bővebben is foglalkozni fogunk. Addig is álljon itt annak megállapítása, hogy „A szenvedések országútján” című kötet, a leghatásosabb háborus kötetek közé tartozik, amelyek egészen új képét adják a háborus vidékek tragikus életének s annak a sok groteszk és kalandos eseménynek, amelyek a mai háboru jellemző színeit adják. Így például a kötet utolsó hosszabb darabja „Freimann Miksa története”. Akár előadását, akár izgalmas érdekességét tekintjük, mindenképen messze kiemelkedő nagystílusú írás. A kötetet az Athenaeum adta ki, s ára 3 K.

— **Mindennel és mindenben takarékoskodjunk, mert nem tudhatjuk, hogy a háboru meddig tart s mennyire veszi igénybe meglévő készleteinket!**

— **Katonai hírek.** A Külügy-Hadügy legutóbbi száma többek közt az alábbi fontos híreket közli: Népfőlkélok a számellenőrző szolgálatban. Intelligens népfőlkélok egyének, — a legidősebb évfolyamtól kezdve — akiket a bizottsági bemutatásnál, illetőleg a felülvizsgálatnál népfőlkélesi (hadi) szolgálatra fegyver nélkül alkalmasnak osztályoztak és előképzettségük, valamint a polgári életben elfoglalt társadalmi állásuknál fogva a számellenőrzési szolgálat ellátásához alkalmasak, erre a szolgálatra a honvédelmi minisztériumban a számvevőségénél, vagy a honvédkerületi hadbizottságoknál kiképezhetőek. — A hadirokkantak ügye. A cs. és kir. hadügyminiszter folyó évi 14.111. sz. rendeletében intézkedik a hadirokkantak ügyeikről: 1. A már felülvizsgált rokkantak megmaradnak a részükre megállapított ellátási illeték élvezetében, azonkívül elhelyezést, ételmezt és ruházatot természetben kapnak. Egyéb pénzbeli illetményre nincs igényük. 2. A még nem felülvizsgált rokkantak a rendfokozatszerű betegzsoldot és az aprólékos kéziszerszám frissítésére

szolgáló átalány (havonta 25 fillér) megkapják. 3. Az utókezelés tekintetében a hadirokkantakra vonatkozó intézkedések a hadivakokra is érvényesek. A vakok intézetében elhelyezett hadivakok — ha már felülvizsgálták őket — az utókezelés alatt a rokkantsági nyugdíjat és a sebesülési pótdíjat kapják. — A zubbonyok hajtókáit ezentul nem teljes nagyságban kell fölvarrni, hanem csak 1 cm. széles függőleges csikot illesztnek a gallér végétől 8.5 cm. távolságra. — Az egyéves önkéntesi kiegészítő vizsga letételére főrekrű és tényleges katonai szolgálatban álló egyének részére a vizsgára utazáshoz menetlevél állítható ki, mivel az utiköltségeket a kincstár fedezi. — Az eltemetett katonák későbbi fölismérésének megkönnyítésére elrendelték, hogy az igazolványi réztok lapjára valamely hegyes acélal az illető katona csapattestét, sorozási évfolyamát és anyakönyvi lapszámát véssék be. — Az augusztusi előléptetésnél sorra kerülnek az 1914. szeptember 1. és idősebb rangú tart. segédorvosok; az előléptetésre alkalmas segédorvos-helyettesek akkor, ha a törvényszabta tényleges szolgálati időnek (6 hónap) már megfeleltek. Az 1915. augusztus 1. rangú élelmezésügyi tisztjelöltek rangsorban élelmezésügyi tisztkékké lesznek. A m. kir. népfőlkéles és a cs. kir. Landsturm 1915. október 1. rangú tisztjelöltjei egyformán lépnek elő.

— **Földgázfűtés Tordán.** A tordaiak szerencsés emberek. Nem azért, hogy a példabeszéd szerint náluk a malac is okos, hanem azért, mert amint a „Városok Lapja” írja, már a folyó évben földgázzal fűthetnek s ez által megszabadultak a fabeszerzés gondjaitól. Ugyanis a Torda városi Földgáz-Részvénytársaságnak sikerült a csőhálózat lefektetési és egyéb berendezési munkálatok háttérre való bevezetését 1916. október 1-ére biztosítani és így Tordán már az idén földgázzal fűthetnek.

— **Az új tizkoronások.** Az osztrák-magyar bank a közeli napokban új tizkoronás bankjegyeket bocsát ki és hoz forgalomba budapesti és bécsi főintézeténél, valamint az összes fiókinézeteknél. Az új bankjegyek 150 milliméter szélesek, 80 milliméter magasak és egész terjedelmükben vízjeles papíron, kettős nyomtatással készültek, az egyik oldalon magyar, a másikon német szöveggel. A bankjegyek két oldalának rajza és színe egymástól teljesen elütő. A magyar szövegű oldalon a jegynek legszélső bal negyede a magyar szent korona országainak diszitménnyel övezett kékszinű címerét ábrázolja, fölötté jobbra és balra a 10-es szám áll és a címer alatti vignettán fehérszinben, kék alapon az értékjelölés „TIZ KORONA” olvasható. A magyar oldalon természetesen magyar nyelven olvasható a bankjegyek szokásos rendes jegyszöveg és a bank cégjegyzése is. A bankjegy osztrák oldalán németül találjuk meg a rendes szöveget és cégjegyzést. A jegyszöveg alatt tojásdad guilloche-rajzba foglalt rozettában eszményi fiugyermekfej látható. Ettől balra és jobbra, álló, derékszögű keretek vannak, melyek közül a baloldalon felül az osztrák császári sas, a jobboldalon pedig ugyancsak felül a tizes szám található. Az osztrák oldalon egyébként a jegy legszélső jobb negyedében tarka betűkkel nyomtatva olvasható az értékjelölés nyolc nemzeti-ségi nyelven. A bankjegy domináló színe a kék. Az új bankjegyeket július 21-től kezdve hozzák forgalomba. A most forgalomban lévő régi tiz koronások bevonására vonatkozó határozatokat későbbben megjelölendő hirdetményben teszik közzé.

Megszűnt tábori csomagforgalom.

Mint a Budapesti Tudósító jelenti, a 6, 10, 14, 20, 28, 37, 41, 43, 76, 78, 81, 85, 91, 103, 109, 138, 146, 148, 210, 228, 230, 301, 301/II, 301/III, 305, 306, 309, 310, 311, 312, 314, 320, 321, 322, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 609. és 614. számú tábori postákkal fenntartott magáncsomagforgalom megszűnt.

— **Gyűjtsünk gyógynövényeket, barackmagot és szilvamagot.** A Hadsegélyző Hivatal által megindított gyógynövénygyűjtési akció felhívja az áldozatkész közönség figyelmét arra, hogy miként lehet a normális időben veszendőbe menő, vagy elhanyagolt anyagokból a hadviselésre nézve igen fontos értékeket teremteni. A mezőkön ingyen viritó gyógynövényeket, a barack és szilva magvát csak össze kell szedni és így kis fáradsággal, anyagi áldozat nélkül hathatósan segíthetjük a hadsereget, mely a gyógyszereket megkapja, és a hősök özvegyeit, akiknek az értékesítés összege jut. A barack és szilva magjából olajat préselnek, amely a gyógyászatban fontos mandula-olajat helyettesíti. E magvakat teljesen száraz állapotban, csonthéjukkal együtt küldjük be, a csomagokat a posta és vasut bérmentve veszi fel, ha „gyógynövény” tartalommal vannak jelezve, a Hadsegélyző Hivatalnak V., Akadémia-utca 17. címezve. — A gyógynövények iránt érdeklődőknek a Hadsegélyző Hivatal kívánatra tájékoztatót küld. Hársfavirág, bodzavirág, nadragulya, beléndek, arnika, pipacs, orvosi székfű, ezerjófű, üröm, ökörfarkkóró, zilize-level, anyarozs, redősirom stb. mind gyűjthetők, de csak azokról a növényekről kérjük utasítást, amelyek az illető vidéken tényleg előfordulnak. A nagyváradi miniszteri kirendeltség is mindazok részére, akik ezt szóval vagy egyszerű levelezőlapon, vagy távbeszélőn kérik, díjtalanul küldi meg a vadon termő gyógynövények gyűjtése és értékesítése felől tájékoztató füzetkét.

— **Tilalom az iránytűre.** Az utóbbi időben a hadifoglyok és internáltak számosan vásároltak iránytűt, ami fontos segédeszköz az esetleges szökésre. Ennélfogva egyes közigazgatási hatóságok elrendelték, hogy a hadifoglyoknak, internáltaknak s bárkinek részére iránytűt ezentúl csak hatósági engedéllyel szabad eladni. Az ez ellen vétő árusítókat szigorúan büntetik s igazolványukat elvonják.

— **Hol szokott Ön borotválkozni?** *Theil Ede fodrász-termeben* (Szászváros, Főter), ahol higienikus, gyors és pontos kiszolgálás van.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Névtelen levelekre nem válaszolunk, kéziratokat vissza nem adunk.

Turcsek. Levélét kaptuk. Bővebbet közelebről. Üdv!

M. Déva. Levél meg.

S. B. A képet köszönjük, viszonzni fogjuk. A versikét besoroztuk.

Óreg??

Munkatárs. A „Beámtersors” c. cikkét nem közölhetjük, bár sok igazat mond benne. A jóllakott emberek nehezen értik meg az ilyesmit, az éhesek pedig úgy is tudják. A hivatalnokok nyomoruságát maga a szükmarku állam is belátta, amikor 35% selyemben részesíti őket. Ne féljen, egy hivatalnoki család sem halt meg az éhségtől. Az se fájjon Önnek, hogy a drágaság percenként nő, hiszen most minden nő, a fű is, a nyomoruság is, no meg a nyereségre alakult vállalatok osztaléka is. Közgazdasági fejtegetése is hibás, amikor azt állítja, hogy a hivatalnok nem bírja már az adósságszinálást. De hogy nem bírja, csak a hitelezők bírják s meg minden mint a karikacsapás. A „Nagyszebeni Újság”-ot köszönjük!

Algyógy. Köszönet, a továbbiakat is várjuk.

Eladó

309 10—

egy jókarban lévő nyári (nyitott) és 8 személyre szóló **omnibusz.** — Ára 380 K. Az omnibusz Szászvároson megtekinthető. Cim e lap szerkesztőségében.

Gazdasszonyt keresek, egy gyermektelen, 40 év körüli hadi özvegyet, ki a főzés és házimunkákhoz ért. Fizetés havi 20 kor. Állás azonnal elfoglalható. Cim: **Pogány Béláné Balsa,** up. Algyógy. 5 3—

Értesítés.

Tisztelettel értesítem úgy a helybeli, valamint a környékbeli n. é. közönséget és t. üzletfeleimet, hogy hadbavonulásom miatt a helyi piacon fennálló

férfi- és női- divatáru-kereskedésemet 1916. július 1-től kezdve — a háboru tartama alatt — zárva tartom.

Fizetéseket a cég alólirott címre (Szászváros, Berényi-utca) fogad el.

Amidőn mélyen tisztelt vevőközönségemnek hálás köszönetet mondok az eddigi jóindulatu támogatásért, kérem, hogy ezt céggemmel szemben a háboru utáni időben is gyakorolni kegyeskedjék.

Szászváros, 1916. június 29.

Hazaifias és hálás tisztelettel:

Opreat Aurél Utóda.

3 4—4

EGYESÜLT MOZGÓK

Szászvároson.

Vasárnap folyó évi július hó 23-án a „KÖZPONTI” szálloda nagytermében két fényes előadást tart cigányzene közreműködésével

SENKI MÁRIA ÉS TIZENKÉT APJA.

Színmű 4 felv. A főszerepben: HEDDA VERNON.

KÉT BARÁT.

Dráma 4 felv. A főszerepben: FERN ANDREA.

Jancsi meg a kutya.

Bohózat 1 felvonásban.

Elsőszülött.

Bohózat 1 felvonásban.

Sascha háborus hirodó.

Helyárak délután és este: Páholy 7 K, I. hely 1'20 kor., II. hely 60 fill., III. hely 40 fill. Karzat 40 fill. Számozott helyek!

Előadás kezdete d. u. pont 6 és este 9 órakor.

Szives pártfogást kér teljes tisztelettel

A vállalat.

Veszek

arany törmelékeket, törött gyűrűket, használhatatlanná vált arany ékszereket s más arany tárgyakat a legmagasabb áron. Levélbeli ajánlatokra is válaszolok.

MARGEL N. órás és ékszerész
SZÁSZVÁROS, Vásár-utca.

321 4—

MEGHIVÓ.

A „Szászvárosi Könyvnyomda Részvénytársaság” XIV. ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT

1916. évi augusztus hó 13-án délelőtt 11 órakor tartja a „Szászvárosi Takarékpénztár Rt.” helyiségében, melyre a t. c. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Ha a nevezett napon a részvényesek kellő számban és kellő részvény képviselőiben nem gyűlnek össze, akkor az alapszabályok 15. §-a értelmében a közgyűlés 1916. évi augusztus hó 20-án délelőtt 11 órakor a már megnevezett helyen tartatik meg, mely gyűlés a megjelent tagok és képviselt részvényesek számára való tekintet nélkül fog határozni a közölt tárgysorozatban fellemlített ügyek felett.

TÁRGYSOROZAT:

1. Elnöki megnyitó és a határozatképesség megállapítása.

2. A jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag választása.

3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1915—16. év üzleti eredményéről, a nyereség- és veszteség-számla, valamint a mérleg jóváhagyása és a felmentvény megadása.

4. A tisztanyereség hováfordítása iránti határozathozatal.

5. Netaláni indítványok.

Szászváros, 1916. évi július hó 17-én.

AZ IGAZGATÓSÁG.

*

Megjegyzés. Az 1915—16. évi nyereség- és veszteség-számla, valamint a mérleg, továbbá az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentései a közgyűlés előtt 8 napon át a hivatalos órák alatt a részvénytársaság könyv- és papirkereskedésében megtekinthetők.

Az alapszabályok 12. §-a szerint szavazási jogával csak az élhet, ki részvényeit le nem járt szelvényivel együtt a „Szászvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság”-nál a közgyűlést megelőző nap déli 12 órájáig elismervény ellenében — mely igazoló jegyűl szolgál — letette.

M. kir. állami faiskola, Algyógy.
213—1916. szám.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú földmívelésügyi m. kir. Miniszter Urnak folyó évi június hó 8-án 89.00081—1. szám alatt kelt magas rendelete alapján a vezetésemre bizott **m. kir. állami faiskola gyümölcsfa-oltvány készletének egy része a folyó év őszén, illetőleg a jövő év tavaszán közvetlenül áruba bocsátatik.**

Alma, körte, szilva, cseresznye, meggy-oltványok és nemes diócsemeték I. oszt. példányainak ára darabonként 80 fillér.

Ugyanezen gyümölcsnemekből II oszt. drbként 40 fillér.

Kajszin- és őszi-barack I. oszt. drbként 60 fill., II. oszt. 30 fillér.

Az esetleges csomagolási és szállítási díj külön számíttatik fel.

Megrendelések úgy őszi, mint tavaszi szállításra folyó évi augusztus hó 10-ikéig fogadtatnak el és közvetlenül az állami faiskola vezetősége címére küldendők.

Algyógy, 1916. évi július hó 17-én.

Gergely István,
állami kertész.

9

A Klipp-hal pótolja a drága húst!

Háztartásoknál, fogolytáboroknál és munkás-élelmézeseknél kitűnően bevált a :: ::

KLIPP-HAL

melyből kiadóságánál fogva a legizletesebb ételek készíthetők. 5 kilós postacsomagot 18 K-ért szállít

Ábrahám Albert

kereskedelmi ügynöksége Hátszegen.

8—10 Készítési leírás ingyen! 319

Műjég kapható!

A Szászváros város műjéggyárában a műjeget a következő áron lehet vásárolni: a vásárolható legkisebb mennyiség egy fél-tomb (6 $\frac{1}{2}$ kiló) ára kilónként 8 fillér. Aki kötelezőleg a nyár folyamán minden nap 50 klgram vagy ezen felüli mennyiséget vásárol, az kilóját 7 fillérért kapja. Állandó vevőnek a jeget kívánatra házhoz szállítjuk. A jég-bárcák a városi villamosmű irodájában kaphatók a városházánál.

317 9—18

A városi villamosmű vezetősége.

A Schapiroograph

a legjobb sokszorosító készülék,

mellyel önállóan mindennemű nyomtatványokat készíthetünk, valamint leveleket, okmányokat, rajzokat, hangjegyeket, terveket stb. fekete és színes nyomtatban sokszorosíthatunk. Gépírások után, ha azok hektograf-szalaggal, vagy a nálunk kapható különösen céla impregnált Carbonpapírral készülték, a Schapiroograph segítségével 150 drb.-nál is több példányt készíthetünk!

4500 darabon felül van használatban

Minden alacsonyabb értékű utánzattól óvakodjunk.

15 perc alatt

100—150 kifogástalan tiszta másolatot kapunk

A Schapiroograph legnagyobb előnye, hogy az a rész, amelyen a lenyomott szöveg negatívuma van, 5—10 új szöveg lenyomathoz alkalmazható, miután az előző írás néhány nap alatt teljesen eltűnik és többé le nem nyomódik.

Ára teljesen felszerelve 60 korona.

Raktár: **Hirsch Adolf**

6—10

papirkereskedőnél DÉVÁN.

331

Transsylvania

szálloda Szászvároson.

A „TRANSSYLVANIA“ szálloda alólírott vendéglőse tisztelettel ajánlja :: ::

éttermét és kávéházát

a nagyérdemű közönség b. figyelmébe és jóindulatába. Izletes ételek, tisztán kezelt és hűtött italok! Naponként friss csapolású sör. Féregmentes, réz-ágyas szobák, valamint vonat-érkezéseknél omnibuszok, kocsik állanak a n. é. közönség rendelkezésére. Olcsó árak, pontos kiszolgálás! Nyári helyiség, tekepálya! Telefonszám: 19. Hazafias tisztelettel:

Stámp Márton

a „TRANSSYLVANIA“ szálloda vendéglőse.

303 11—20

„Szászvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság“

1. Elfogad betéteket tőkekamatadó levonása nélkül;
2. Leszámítol és visszleszámítol (reescomptál) váltókat, utalványokat és csekkeket;
3. Finánszíroz bárminő ipari és kereskedelmi vállalatot;
4. Hitelt nyújt építkezésekre.
5. Jelzálogkölcsonnt ad adós- vagy óvadék-levelekre s már fennálló jelzálog kölcsönöket konvertál;
6. Vesz és elad külföldi pénznemeket, arany- és ezüst-érmeket, értékpapirokat és sorsjegyeket;
7. Kölcsönt nyújt mindennemű részvényre, sorsjegyre kedvező feltételek mellett;
8. Bevált és leszámítol szelvényeket és kisorsolt értékpapirokat s a sorolásokat díjmentesen megvizsgálja.

293 13—

Az igazgatóság.

Értesítés!

Alulírott tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy 1916. jul. 1-ével a helybeli piacon levő

Magyar Kaszinó

épületének földszintjén levő EISENBURGER-féle

éttermet, kávéházat és cukrászdát

bérbe vettem s azt saját nevem alatt tovább folytatom. Kapható: izletes reggeli, villás reggeli, meleg vacsora, fekete kávé, tea, cukrász-sütemények, fagyalt stb.

Naponta friss csapolású sör és kitzűnő borok.

Üzletem részére sikerült szak-képzett cukrászt alkalmazni s így e téren is minden tekintetben teljesíteni fogom a n. é. közönség megrendeléseit. Pontos, becsületes kiszolgálással, izletes ételek és italok tartásával oda fogok törekedni, hogy a n. é. közönség igényeit minden tekintetben kielégíthessem.

A piacon nyári kert és fedett veranda!

Számos bel- és külföldi napi- és hetilap!

A n. é. közönség szíves támogatásáért esedezik:

TREUER SÁNDOR,

a „Magyar Kaszinó“ vendéglőjének bérloje. 337 5—28

A Schelker-féle malomnál lévő folyó-, hullám- és zuhanyfürdő megnyílt.

FÜRDŐREND:

Hölgyek: folyó-fürdő egész nap.

Urak: folyó fürdő egész nap, hullám- és tusfürdő egész nap.

ÁRAK:

Idénybérlet uraknak, ruha nélkül	6 K
„ hölgyeknek folyó-fürdő	4 „
„ családnak folyó-fürdő egy fülke használatával	7 „
Egy fülke használata óránként	20 fillér.
Uszónadrág kölcsöndija	10 „
Lepedő	30 „
Törülköző	10 „

326 7—12

Róna Jenő

fényképészeti műterme

Szászváros, Vásár-utca 4.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy — kellő munkakerővel rendelkezvén — mindennemű és mennyiségű fényképészeti munkát eltudok vállalni. Felvételeket úgy nappal mint este (villanyvilágítás mellett) a legszébb kivitelben eszközölök. Elvállalok régi képekről (akár olaj, akár fényképekről)

nagyításokat

s egyáltalában e szakmába vágó mindenféle munkát. Egyuttal tudomására hozom a műkedvelő fényképező (amatőr) közönségnek, hogy raktáron tartok mindenféle fényképészeti cikket, (fényképező-gépek, lemezek, filmek, papírok, levelezőlapok stb.) Raktáron nem levő cikkek is megrendelhetők s gyorsan szállíthatnak.

Felvételeket kívánatra háznál is teljesítek.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. Szolid árak! Gyors és pontos kiszolgálás! A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri, tisztelettel:

RÓNA JENŐ fényképész

SZÁSZVÁROS, Vásár-utca 4. sz. 325 7—30

Szászvároson 10 éve fennálló cég.

BENKŐ áruház

az egyedüli áruház, hol a legjutányosabban szeresheti be áruszükségletét. Nagy választék kész férfi-, fiu- és gyermek-ruhákban, felöltőkben, kosztümökben, kalapokban, valamint mindennemű férfi divatcikkben. Továbbá női courens árukban, u. m.: szövetek, színes selymek, kretonok, zefírek, vásznak, paplanok, függönyök, szőnyegek, gyermek-ruhácskák, ernyők, utazó-kosarak és minden e szakmához tartozó árucikk. Ajánlja a cég férfi-, női-, fiu- és gyermek-

266

CIPŐIT

17—40

a jelenlegi viszonyokhoz képest a legolcsóbb napi árban. Tisztelettel

BENKŐ ÁRUHÁZ.

NYOMATOTT A SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG GYORSSAJTÓJÁN 1916.